

Hailuoto 5.2.2020 ideapajan kooste

Mikä asia on huonosti, puuttuu tai on selkeä epäkohta (miinukset)

Eniten ääniä saaneet: Talvimatkailu puuttuu, patikointi- ja pyöräilyreittien opasteiden puute sekä kulkuyhteydet

- Talvimatkailu puuttuu (2 mainintaa, 9 ääntä)
- Talviajan tapahtumat puuttuu, myös majoitus- ja ravitsemuspalvelut (2 ääntä)
- Talvimatkailun kehittäminen, niin että ruokailupaikat olisi auki ja wc-tiloja olisi turisteille (1 ääni)
- Matkailua kehitettävä
- Matkailukausi on lyhyt
- Patikointi- ja pyöräilyreittien opastuksien puute, reittien viitoitus (8 ääntä)
- Pyöräilyreitit (1 ääni)
- Reitistöt laadukkaine taukopaikkoineen (1 ääni)
- "Mummobussi" kylän liikenteeseen (5 ääntä)
- Kulkuyhteydet (3 ääntä)
- Pengertie (2 ääntä)
- Pengertiehen kiihdytystä (2 ääntä)
- Kiinteä yhteys mantereelle (2 mainintaa)
- Paikallisliikenne
- Lauttayhteys (aikataulu, epävarmuus)
- Kevyenliikenteen väylä koko saaren pituudelta (vanhoja reittejä hyödyntäen)
- Julkiset wc:t (3 mainintaa, 4 ääntä)
- Kaavoituksen vauhdittaminen (4 ääntä)
- Kaavoitukseen vauhtia
- Satamien kehittäminen (rahoitus?)
- Edulliset pienet tontit ja asunnot puuttuu lähellä palveluja (1 ääni)
- Kohdennettu asukashankinta (3 ääntä)
- Kuntamarkkinointi, uudet asukkaat
- Puuttuu hyviä veronmaksajia
- Ruokapaikkoja (2 ääntä)
- Ei ole ruokapaikkoja talvisin
- Ravitsemuspalvelut
- Talviurheilussa huonot mahdollisuudet (2 ääntä)
- Hiihtoladut
- Palvelut supistuneet liikaa (1 ääni)
- Leirintäalue, missä? (1 ääni)
- Kyläkahvila (1 ääni)
- Kalasatamat (1 ääni)
- Harrastusten uhkakuvat
- Keilarata
- Nuoret (1 ääni)
- Harrastusmahdollisuudet lapsille ja nuorille (1 ääni)
- Ajanvietettä nuorisolle
- Lukio
- Tori tms. keskeinen paikka / keskusta (2 mainintaa, 1 ääni)
- Kohtaamispaikat keskustassa
- Kuntalaisten virkistyspaikkoja puuttuu
- Yhdistystoimintaan oma talo
- Vähän toimijoita - haavoittuvuus (1ääni)
- Vastuut kasautuvat
- Omien mahdollisuuksien huomaaminen
- Uudet, rohkeat avaukset kehittämistoiminnassa
- Vahvempi panostus ja tekeminen elinkeinojen kehittämiseen, iso tekemisen meininki
- Myönteinen suhtautuminen uudistuksiin
- Saaristolainen mentaliteetti
- Yleinen luottamus
- Toiminnan jakautuu liikaa, enempi "kaikki yhdessä tekemistä" esim. koko kunnan virkistyspäivä vauvasta vaariin
- Historian tallentamisella kiire

Mikä on huipusti, on maailman parasta tai vielä hyödyntämätön mahdollisuus (plussat)

3 eniten ääniä saanutta: Luonto, meri, ihmiset ja kulttuuri

- Luonto (9 mainintaa, 13 ääni)
- Luonto ja sen erityiset ilmiöt, kasvit ja eläimet (3 ääntä)
- Luonto/meri/ympäristö (2 mainintaa)
- Luonto ja sen antama harrastusmahdollisuus (1 ääni)
- Ympäristö (meri, metsät)
- Luonto ja puhdas ilma
- Rannat sekä kesällä että talvella (rannat 2 mainintaa)
- Meri (6 mainintaa, 3 ääntä)
- Merellinen ympäristö (2 mainintaa, 6 ääntä)
- Merellinen luonto (2 mainintaa, 2 ääntä)
- Merellisyys
- Saari (2 ääntä)
- Osaavat ihmiset (5 ääntä)
- Ihmiset (2 mainintaa)
- Asukkaat
- Tunnistettu omaleimaisuus (4 ääntä)
- Luovuus - se mikä löydetty, pinnan alla vielä paljon (2 ääntä)
- Taiteilijat
- Kulttuuritarjonta (3 ääntä)
- Kulttuuri (1 ääni)
- Tapahtumat
- Bättre folk
- Teatterifestivaali (1 ääni)
- Kalastus ja metsästys (3 ääntä)
- Hailuotolainen elämänrytmi (2 ääntä)
- Perinteiset ammatit (1 ääni)
- Paikalliskulttuuri
- Käsityötaito/perinne, käsityömyymälät
- Hailuotolainen mentaliteetti
- Hiljaisuus (4 mainintaa)
- Rauha (2 mainintaa)
- Hiljaisuus ja pimeys
- Rauhallista tilaa
- Kauneus
- Puhtaus (2 ääntä)
- Puhdas ilma (1 ääni)
- Puhdas luonto
- Rauhallisuus ja luonto
- Yhteisöllisyys (2 mainintaa, 2 ääntä)
- Yhteisö
- Panimo (2 mainintaa)
- Palvelut (1 ääni)
- Organum
- Lapsille ja varhaisnuorisolle koulutusmahdollisuudet
- Koulu
- Saari/merellinen imago
- Maine

Yrittäjät-työryhmä

Tärkeimmät havainnot ja toimenpiteet:

- Kaikki matkailu hyödyttää myös paikallisia, koska samat palvelut ovat heidänkin käytettävissään.

Kaikki ideat:

- Biokaasutuotanto yritetään saada liikkeelle. Tarvitaan tarpeeksi karjankasvattajia mukaan. Biokaasun käyttö lämmöksi ja sähköksi toimii kannattavasti. Polttoaineena käytettäväksi on jo huomattavasti isompi investointi. Toteutettavuustutkimus tähän voisi olla tarpeen.
- Miten hyödynnetään alustataloutta? Esim. kehittämisverkosto (+kehittämisalusta) ja toimijoiden yhdistäminen/yhteistyö uudella tavalla. Yritysten, julkisen tahon ja yhdistysten yhteistyö.
- Täytyy turvata olemassa olevaa, mutta tehdä myös rohkeita, uusia avauksia.
- Kunta voi mahdollistaa, mutta ei voi olla aktiivinen toimija esim. matkailun kehittämisessä. Kunnalta toivotaan neuvontaa mm. hakemusten tekoon ja kunta on valmis tätä apua antamaan.
- Hakemusten teko koetaan haastavaksi esim. siitä näkökulmasta, että hyvät asiat nousevat esille.

Matkailusta:

- Kaikki matkailu hyödyttää myös paikallisia, koska samat palvelut ovat heidänkin käytettävissään.
- Tarvitaan lisää ohjelmapalveluita. Myös opaspalveluita ja päteviä oppaita tarvitaan lisää. Olisi koottava valmiita opaspaketteja, joita voisi kuka vain opetella ja toimia oppaana. Opastusta tarvitaan myös muilla kielillä. Esim. mobiilisovelluksella saisi perusopastuksen toimimaan.
- Ohjelmapalvelut - marjareissut, valokuvausretket, kalastusmatkat, hevosretkiä. Koiravaljakkoyrittäjä pitäisi saada.
- Ruokapalvelut puuttuvat. Näitä tarvitsevat sekä matkailijat että paikalliset. Yleisövässakin puuttuu. Kun tulee bussilasteittain porukkaa, missä he syövät ja käyvät vessassa?
- Luontomatkailuun on panostettava.
- Reitistöjen pitäisi olla hyvin opastettuja ja hyvin kuvattuja - miten pitkiä ovat ja millainen maasto on, tarvitaanko kumpparit tms.
- Hyljematkoja (katselu-valokuvaus) ei tuota kukaan. Hylkeenmetsästäystä on jonkin verran.
- Raha on perinteisesti haettu merestä. Nyt ammattikalastajat ovat vähissä. Nuotanveto voisi toimia talvimatkailutuotteena.
- Ryhmämatkailua varten pitää olla myös iso määrä välineitä mm. pilkkivälineet, pyörät ym.
- Majoituspalveluissa pitäisi löytää käyttöä talveksi, mikäli matkailijoita ei saada (esim. oppilaitos tms.). Saisiko matkailijoita houkutelua talvella mm. lasi-igluilla?
- Kesällä tarjontaa ja kävijöitä on eli selkeästi talvimatkailu vaatii kehittämistä. Uusi hotelliyrittäjä tavoittelee aukioloa myös talvisin. Talvimatkailua tulisi yleisesti kehittää esim. opinnäytteinä. Kurssitoimintaa matkailijoille? Mm. pilkkiminen voisi olla yllättävän tykätty aktiviteetti.
- Kaavoittamiseen tarvittaisiin tulevaisuuden visiota. Pitäisi kaavoittaa majoituspaikoille ja ravintoloille mahdollisuuksia. Kaikkia matkailijoita ei tarvitse saada Marjaniemeen, vaan matkailua pitäisi jakaa koko saareen. Leirintäalue toimintaan.
- Tarvitaan yhteistyötä suunnitelmien tekoon. Matkailun osalta tarvitaan iso kuva siitä, mitä tarvitaan, vaadittavat resurssit, toimenpidesuunnitelma.

- Visit Oulu yhteistyö on alkanut. Yrittäjille tarvitaan koulutusta erityisesti matkailun ja palvelun välittämisen näkökulmasta. Miten täytetään lain vaatimukset? Muukin koulutus on tarpeen. Visit Oululle pitäisi aktiivisesti tarjota matkailupaketteja myyntiin.

Yritystoiminnasta:

- Hailuodon panimo on onnistunut imagossaan.
- Käsityöläisyys. Lampaiden ja kalannahan hyödyntäminen tuotteistamisessa. Monille käsityö on lisäelinkeino tai harrastus. Kannattavuus vaatii isoa volyymia, koska katetta on vaikea nostaa isossa osassa tuotteita.
- Työllistävyys vaatii myös isoa yritystoimintaa, jolloin logistiikka tulee vielä ongelmaksi ennen kuin saadaan tieyhteys.
- Yrittäjien yhteistyötä pitäisi lisätä palveluiden tuottamisessa. Tehtävä yhteistyötä myös yli kuntarajojen. Mm. Perämerenkaaren yhteistyö Vaasasta Tornioon asti.
- Matkailun lisäksi maatilat ovat tärkeä toimiala. Kalastustakin löytyy. Kalanjalostuksessa voisi olla mahdollisuuksia, jos jalostetaan pidemmälle kuin vain perkaus. Lainsäädäntö vaikeuttaa kalastusta.
- Pitäisi saada kunnan ulkopuolelta houkuteltua lisää yrittäjiä alueelle.
- Saaren sisäisen liikenteen kehittäminen toisi uutta potkua elinkeinotoimintaan. Auttaisi matkailua ja auttaisi kunnan uusien toimintamuotojenkin kanssa.
- Haasteena on pienimuotoisuus, pitkät kuljetusmatkat ja pieni asukasmäärä.
- Yritysneuvonnassa on tärkeää pystyä etsimään yrittäjille reittejä kehittämiseen. Varsinainen yritysneuvonta on ostettu Business Oulun kautta.

Nuoret-työryhmä

Tärkeimmät havainnot ja toimenpiteet:

- Lisää ohjaajia
- Työllistymisen tukeminen

Kaikki ideat:

- Urheilukisojen järjestäminen. Urheiluseurojen toiminnan aktivointi. Urheilukentän ja muiden olosuhteiden parantaminen - oikea säilytys. Lisää ohjaajia.
- Mopo- ym. radat, jotta eivät tuhoa urheilukenttiä
- Kokoontumistilat, myös muut kuin nuorisotila. Iltatoiminnan järjestäminen ja lisää vetäjiä → palkkaa ohjaajille.
- Aktiivisille nuorille lisää vaikutusmahdollisuuksia (jo nyt hyvällä alulla)
- Samat tilat eri-ikäisten käyttöön.
- Nuoret tietoisiksi saaren historiasta. Perinnetaitojen lisääminen: nuoret pitää saada innostumaan.
- Enemmän kesätyöpaikkoja.
- Nuorille lisää vapautta mennä ja keksiä omaa tekemistä
- Nuorten oma-aloitteisuuden vahvistaminen
- Enemmän yrityksiä, jotka työllistävät nuoria. Yritystoiminnan tukeminen.
- Hyvinvoivat nuoret → enemmän resurssia nuorisotyöhön.
- Taho, joka ohjaa nuoria harrastusten pariin. Teemapäivät, jolloin voi tutustua eri harrastuksiin (kouluun sisältyvä)
- Seurojen ja yhdistysten yhteistyön avulla uusia toimintoja.

- Talvella lisää tekemistä - esim. harrastuskurssit.
- Nuorille lisää kulttuuritoimintaa.

Yhdistykset-työryhmä

Tärkeimmät havainnot ja toimenpiteet:

- Reitistöjen ja Hyypänmäen alueen kehittäminen.
- Talvimatkailun kehittäminen.
- Perinneosaamiskeskus - mm. Suomenlampaan ja kalannahan hyödyntäminen.
- Kehittämishankkeen käynnistäminen, jossa luodaan alusta ja toimintamalli hailuotolaiselle yhteistyö- ja kehittämisverkostolle.

Kaikki ideat:

- Hailuotoon senioreiden perhehoitoa.
- Saaristolainen mentaliteetti puuttuu/on kadonnut - paluu kiireettömyyteen.
- Omavaraisuus ja pienet yhdyskunnat.
- Purjehdusseuran perustaminen.
- Taiteilijoiden hyödyntäminen.

Rahoituksesta:

- Investointituki tärkeä yhdistyksille. Olisi mahdollistettava kattamaan kaiken ikäisiä kohderyhmiä.
- Kehittämishankkeissa mahdollistettava 100 %:n työaika hankevetäjälle.
- Kunnan avustukset ovat hyviä ja tarpeen.
- Hankkeissa hallinnointi vie aikaa. Lisää Lump Sum -hankkeita, ne helpoksi hakijalle.
- Koulutuksen järjestäminen yhdistyksille hankkeista ja rahoituksen hakemisesta heti uuden rahoituskauden alussa. Kuntakohtaisen neuvontakierroksen aloittaminen Hailuodosta.
- Kuntaan tarvitaan hankekoordinaattori, joka integroi eri toimijoita yhteen (yritykset-nuoret, yhdistykset).
- Kehittämishankkeen käynnistäminen, jossa luodaan alusta ja toimintamalli hailuotolaiselle yhteistyöverkostolle / kehittämisverkostolle. "Kumppanuus"-hanke omaehtoisuuden lisäämiseksi ruohonjuuritasolta ylöspäin.
- Rakennusten remontointi - Kliivilän museo (olkikatto on tehty talkoilla vuosia sitten), kyläkaupan maalaus. Museotoimikunta olemassa, ei ole ry.
- Nuoriso-hanke voisi olla tarpeen.

Yhteistyöstä:

- Yhdistysten välisen yhteistyön kehittäminen. Jäseniä osassa yhdistyksiä on vähän. Yhteistyötä hankkeiden toteuttamisessa ja tapahtumien järjestämisessä (esim. kesäkauden avajaiset, seurakunnan joulukalenteri). Kunta kutsuu toimijat koolle toteuttamaan tapahtumaa. Tapahtumia myös nuorille.
- Kunnassa on kolme toimimatonta urheiluseuraa - pitäisi saada yksi toimiva urheiluseura (poliittisesti sitoutumaton). Hyypänmäen ympäristön kehittäminen urheiluseuran tukikohdaksi ja toiminnan kehittäminen (hiihtokeskus, kioski, parkkipaikka, tien levennys). Nykyinen rakennus on huonossa kunnossa. Tai metsästysseuran majan kehittäminen? Maja on kaukana lapsien kannalta.
- Yhdistyksissä väki vähenee. Talkoot ovat perinteisesti olleet isoja (80 henkeä). Auttaisiko kansainvälisen työleirin järjestäminen talkoita?

- Toimihenkilöt loppuvat yhdistyksistä. Nuorisoseuran toiminnan elvyttäminen. Jahtitansseilla on pitkä perinne. Kylätoiminnan elvyttäminen.
- Yhteisöllisyys ja oman osaamisen jakaminen muille on tärkeä osa hyvinvointia. Ns. hiljaisen tiedon jakaminen. Miten organisoida tiedon jako?

Perinteistä:

- Perinneosaamiskeskus-hanke. Kurssien kehittäminen, oheispalvelut, kurssit avoinna kaikille, osa matkailua, myös talvella.
- Perinteiset kädentaidot ja niiden säilyttäminen. Verkon pauloittamiseen kurssi. Veneenveistotaitokin katoaa, sillä ei ole enää montaa osajaa. Tiloja järjestää kursseja olisi. Myös raanuntekotaidon elvyttäminen. Hailuoto-villapaidan tulevaisuus on turvatumpi, kun tekijöitä on. Hanke ja vetäjä perinteisten kädentaitojen säilyttämiseen.
- Käsityökauppa on matkailijan kannalta hyvä. Säilyttää samalla luotolaista käsityötä.
- Suomenlampaan villan jatkojalostaminen - karstaus ja kehräys jne. Villapaitojen teko aidosta hailuotolaisesta lampaan villasta olisi huippu juttu. Kansainvälinen hanke lampaanvillan hyödyntämiseen? Alkuperäinen ja aito on pop!
- Kalannahkan hyödyntäminen.
- Merenkulkutaitojen opettaminen uusille polville.
- Palataan puuhun - puun hyödyntäminen.
- Tarinapankin kokoaminen - tiedon kokoaminen ja siirtäminen talteen. Tieto olisi kaikkien käytettävissä. Voisi hyödyntää mm. opastuksissa. Tarina-torien järjestäminen.
- Vanhat tarinat ja laulut talteen. Vanhat VHS-tallenteet esityskuntoon. Kulttuuriperinnön tallentaminen, siihen tarvitaan palkkatyövoimaa.

Matkailusta:

- Paikallisopastoiminnan kehittäminen. Nykyiset oppaat vanhenee tai muuttaa pois. Norsu voisi toteuttaa alueellisen opaskurssin, jossa olisi opastuksen perusasiat (EA, laki, ryhmän vetäminen). Koulutus olisi yhteinen eri kunnille. Yhdistysten tieto-taidon hyödyntäminen. Opaspalvelut esim. hotellin yhteyteen.
- Ei vain matkailijoiden käyttöön palveluita, vaan kaikille kuntalaisille.
- WC:t puuttuvat.
- Esteettömyyteen on kiinnitettävä huomiota.
- Marjaniemeen sauna ja avantouintipaikka, soutuvene vuokrausta. Yhdistyksen ylläpitämänä?
- Tuli-elementin hyödyntäminen: tulitaide, tulistelu, tulet merellä, tulet pimeällä jäällä
- Erilaisten luonnon elementtien yhdistäminen. Pakkanen, tähdet, tulet, ei häiritsevää valoa.
- Patikointireitistöjen raivaaminen ja vanhojen reittien merkitseminen. Reiteistä voisi myös rahastaa. Talvella ladut, lumikenkäilyä, läskipyöräilyä, moottorikelkkailua, retkiluistelua. Samalla syntyy tarve kioskille (kuuma juoma).
- Talvimatkailun kehittäminen - Talviajalla kävijöiden pysäyttäminen - hiljaisuuden, pimeyden, jään hyödyntäminen? Pysäytettävä kävijät yön yli. Tarjolle ohjelmaa: päiväretket hotellivieraille, avantouintipaikka Marjaniemeen, kalastajan veneen matkaan. Talviaikaan ruokapaikat puuttuu. Panimolle lounastarjoilu?
- Pilkkijöiden pysäyttäminen saareen. Pilkkikilpailujen järjestäminen? Metsästysväki ostaa jo tarvikkeita saaresta.
- Talvitapahtumia viikonlopuille. Hotelli voisi olla tukikohta.
- Spesiaali pursikisa Hailuodon ympäri - tapahtuma. Tyyli on vapaa purjehduskisassa, mutta nopeus ratkaisee.